

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 686/2021
23.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Дубравке Дамјановић, Бате Цветковића и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Милана Ристића и адвоката Ненада Максимовића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Крагујевцу 2К бр.41/20 од 10.11.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.128/21 од 08.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 23. јуна 2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Ристића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Крагујевцу 2К бр.41/20 од 10.11.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.128/21 од 08.04.2021. године, у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ненада Максимовића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Крагујевцу 2К бр.41/20 од 10.11.2020. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.128/21 од 08.04.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу 2К бр.41/20 од 10.11.2020. године, окривљени АА и ББ оглашени су кривим због извршења кривичног дела злоупотреба положаја

одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, за које дело је окривљени АА осуђен на казну затвора у трајању од једне године, а окривљени ББ на казну затвора у трајању од шест месеци. Истовремено је одређено да ће се ове казне извршити у просторијама у којима окривљени станују, са електронским надзором, те које не смеју напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те да уколико окривљени у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне изврше у Заводу за извршења казне затвора. На основу члана 63. КЗ, окривљеном АА је у изречену казну затвора урачунато време проведено у притвору од 19.06.2012. године до 26.06.2012. године.

Истом пресудом, на основу одредаба чланова 91. и 92. КЗ од окривљених АА и ББ одузета је имовинска корист прибављена извршењем кривичног дела, у износу од по 5.281.266,90 динара, а окривљени су на основу члана 261. и 264. ЗКП обавезани да на име трошкова кривичног поступка – паушала плате суду износ од по 10.000,00 динара сваки у року од 15 од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, док ће осталим трошковима суд одлучити накнадно, посебним решењем.

На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећено предузеће „Група застава возила у стечају“ АД Крагујевац, као правни следбеник оштећеног „Застава аутомобили Крагујевац у реструктурирању“, упућено је на парнични поступак, ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 бр.128/21 од 08.04.2021. године, усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу у погледу одлуке о казни у односу на окривљеног АА, те делимичним усвајањем жалбе бранилаца окривљених АА и ББ у односу на одлуку о одузимању имовинске користи, пресуда Вишег суда у Крагујевцу 2К бр.41/20 од 10.11.2020. године преиначена је тако што је окривљени АА због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у саизвршилаштву из члана 227. став 3. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, због ког је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од једне године и четири месеца, у коју казну му је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору од 19.06.2012. године до 26.06.2012. године, док је према обојици окривљених отклоњена одлука о одузимању имовинске користи донета применом члана 91. и 92. КЗ, а жалбе бранилаца окривљених у преосталом делу одбијене су као неосноване, као и жалба Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу у односу на окривљеног ББ, те је првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правоснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног АА – адвокат Милан Ристић, због повреде кривичног закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из

члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде или да побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе;

-бранилац окривљеног АА – адвокат Ненад Максимовић, због повреде кривичног закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање, или да исте преиначи, тако што ће окривљеног ослободити кривичне одговорности.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца адвоката Милана Ристића је неоснован, у делу у којем се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док у делу у коме се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП није од значаја за примену права, а захтев за заштиту законитости браниоца адвоката Ненада Максимовића је недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац адвокат Милан Ристић у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане правноснажне пресуде засноване на доказу на коме се пресуда не може заснивати – на пресуди Вишег суда у Крагујевцу Спк бр.3/19 од 05.02.2019. године, где је окривљени ВВ признао да је кривично дело учинио у саизвршилаштву са окривљеним АА, а који доказ је битно утицао на утврђивање кривице окривљеног.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца Милана Ристића су, по оцени овога суда, неосновани.

Наиме, одредба члана 405. ЗКП омогућава суду да на главном претресу изведе доказе путем увида или читања садржине писмена и снимака.

Према одредби члана 16. став 1. ЗКП судске одлуке се не могу заснивати на доказима који су непосредно или посредно, сами по себи, или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа, док је чланом 84. став 1. ЗКП прописано да докази који су прибављени противно члану 16. став 1. тог законика (незаконити докази) не могу бити коришћени у кривичном поступку.

Према члану 438. став 2. тачка 1) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако се пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама тог законика не може заснивати, дакле, за постојање ове битне повреде одредаба кривичног поступка нужно је да је судска одлука заснована на доказу који је сам по себи или према начину прибављања у супротности са одредбама Законика о кривичном поступку.

Према стању у списима, првостепени суд је у доказном поступку, у смислу члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП у вези члана 405. ЗКП, извршио увид у правноснажну пресуду Вишег суда у Крагујевцу Спк бр.3/19 од 05.02.2019. године, којом је прихваћен споразум о признању кривичног дела Спк бр.3/19 од 01.02.2019. године, закључен између окривљеног ВВ и Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу.

Како је наведена пресуда донета у законитом поступку од стране надлежног суда, а након оцене свих услова из члана 317. ЗКП којима се суд руководио приликом доношења наведене пресуде, имајући у виду да одредбе члана 405. ЗКП омогућавају суду да на главном претресу изведе доказ путем вршења увида у исправе које служе као доказ, то је првостепени суд у конкретном случају поступио у свему законито, јер је сагласно наведеним процесним одредбама извео дозвољен доказ упознавањем на главном претресу са садржином исправе – правноснажне пресуде донете против другог окривљеног на основу споразума о признању кривичног дела. Стога Врховни касациони суд налази да је првостепени суд у доказном поступку извео доказ на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку пресуда може заснивати, и да на овај начин није учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се поднетим захтевом неосноваано указује.

Поред тога, првостепени суд није само на овом доказу засновао побијану правноснажну пресуду, већ је пресуду засновао и на другим доказима изведеним у току поступка – на исказима испитаних сведока, те на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке и осталим писаним доказима, а који по начину прибављања и по својој садржини представљају законите доказе на којима се пресуда може заснивати.

Стога је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Милана Ристића у делу у којем се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, одбијен као неоснован.

Истим захтевом, указује се и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. С тим у вези, бранилац Милан Ристић истиче да је другостепеном пресудом учињена ова повреда кривичног закона јер је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, обзиром да у време извршења предметног кривичног дела није постојало кривично дело из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ због ког је окривљени АА оглашен кривим, те да је ово кривично дело настало „деобом“

кривичног дела злоупотреба службеног положаја које спада у кривично дело против службене дужности, док су кривична дела против привреде битно измењена, изводећи сопствени закључак да радње окривљеног описане у изреци пресуде представљају уобичајене радње привредног пословања, без кривичноправних елемената.

Одредбом члана 486. став 2. ЗКП прописано је да о захтеву за заштиту законитости, који је поднет због повреде закона (члан 485. став 1. ЗКП) Врховни касациони суд одлучује само ако сматра да је реч о питању од значаја за правилну или уједначену примену права.

Како је бранилац Милан Ристић захтев за заштиту законитости у овом делу поднео због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у односу на кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 227. став 3. у вези става 1. КЗ, која повреда закона је идентична повреди о којој се Врховни касациони суд већ изјаснио у својим ранијим пресудама Кзз 551/2019 од 03.07.2019. године, Кзз бр. 176/2020 од 05.03.2020. године и Кзз 1468/2020 од 23.12.2020. године (које пресуде су доступне лицима која за то имају правни интерес и од значаја су за уједначену примену права), те којима је о истоветном правном питању већ одлучено и одбијени су као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених доношењем мериторне одлуке о питању од значаја за правилну примену права, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу одбацио, налазећи да изнета повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на коју се указује у поднетом захтеву, није од значаја за правилну или уједначену примену права, те није потребно поново доносити одлуку о истом правном питању.

Захтев за заштиту законитости бранилац окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића, одбачен је као недозвољен, из следећих разлога:

Када се захтев подноси због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), окривљени преко свог браниоца, а и сам бранилац који у корист окривљеног предузима све радње које може предузети окривљени (члан 71. тачка 5) ЗКП), такав захтев може поднети само из разлога прописаних одредбом члана 485. став 4. ЗКП, дакле због повреда одредаба члана 74, члана 438. став 1. тач. 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члана 439. тачка 1) до 3) и члана 441. ст. 3. и 4. ЗКП, учињених у првостепеном поступку и у поступку пред апелационим (другостепеним) судом.

Сходно цитираним законским одредбама, право окривљеног и његовог браниоца на подношење захтева за заштиту законитости, ограничено је у погледу разлога искључиво на ове повреде.

Како бранилац Ненад Максимовић у захтеву за заштиту законитости само формално означава повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП као разлог подношења захтева, док у суштини наводима захтева – да је нетачна чињеница да је окривљени у

време продаје робе – резервних делова био одговорно лице у предузећу „Интерконт комерц аутомобили“ ДОО Београд, те да не стоји ни закључак суда да је у конкретном случају поступао као саизвршилац јер није учествовао ни на који начин у извршењу кривичног дела, нити је постојала заједничка одлука у циљу његовог извршења, указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, односно повреду члана 440. ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Ненада Максимовића одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у одбијајућем делу, те на основу члана 487. став 1. тачка 4) у вези члана 486. став 2. ЗКП у делу у којем је захтев браниоца Милана Ристића одбачен, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, у односу на захтев браниоца Ненада Максимовића, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.**

**За Председника већа-судија
Веско Крстајић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић